

Øget samarbejde mellem almen praksis og kommunal alkoholbehandling gør en svær opgave lettere

Som praktiserende læge spiller du en yderst vigtig rolle i at hjælpe mennesker ud af alkoholproblemer. Det viser tal fra en ny befolkningsundersøgelse af Alkohol & Samfund og TrygFonden. Derfor er et samarbejde mellem den kommunale alkoholbehandling og praktiserende læger oplagt. Men hvad er fordelene ved et samarbejde?

Den praktiserende læges rolle

Næsten halvdelen af danskerne ville gå til egen læge som det første, hvis de fik et alkoholproblem, viser en undersøgelse fra juni 2021 foretaget af Alkohol & Samfund & TrygFonden. Praktiserende læger spiller dermed en væsentlig rolle i at hjælpe mennesker med alkoholproblemer.

Undersøgelsen viser desuden, at kun 5% af danskerne ville foretrække medicinsk behandling, imens 51% ville foretrække ren terapi eller kombinerede behandlingsformer som for eksempel terapi og medicinsk behandling. Det nødvendiggør et samarbejde mellem praktiserende læger og de kommunale behandlingssteder, der er specialiseret inden for alkoholområdet og har en helhedsorienteret tilgang til alkoholbehandling. Det giver nemlig et fokus på såvel bagvedliggende årsager som på den somatiske del, ligesom der tages hånd om de afledte konsekvenser af misbruget for familie, arbejde, økonomi med videre.

Samarbejde med alkoholbehandlingsstedet

Der bliver politisk arbejdet på at forbedre samarbejdet mellem almen praksis og kommunale alkoholbehandlinger – især i form af bedre henvisningsmuligheder, fast lægepersonale på alle behandlingssteder og elektronisk kommunikation mellem parterne. Men i mellemtiden opfordrer Alkohol & Samfund og TrygFonden parterne til at lytte til de læger og behandlingssteder, som allerede har oplevet fordelene af at etablere et samarbejde. Se hvilke fordele fra andre samarbejder på næste side.

Selvom samarbejdet mellem behandlingssted og almen praksis kan være udfordret af organisering og manglende kendskab, er der meget at vinde. Samarbejdet kan være fleksibelt – lige fra sparring til løbende kommunikation om patienten, samarbejde om afrusning, nedtrapning og medicinudlevering, eller at en alkoholbehandler kommer en fast dag i klinikken. Et samarbejde rummer mange muligheder, og det er op til jer at definere rammerne.

Sådan begynder samarbejdet...

1. Find mere information om jeres kommunale alkoholbehandlingstilbud i vedhæftede dokument
2. Bed praksiskonsulenten invitere det kommunale alkoholbehandlingssted med til et PLO-Kommunalt, den lokale vagtring, ERFA gruppe, eller andet kommunalt netværksmøde, hvor I kan præsentere jer for hinanden
3. Skab en dialog om, hvordan I kan samarbejde om patienter med alkoholproblemer
4. Indgå en mundtlig aftale om, hvordan I vil samarbejde
5. Udveksl kontaktoplysninger – og brug dem.

Fordele ved samarbejdet

For almen praksis:

- Mere hjælp til patienter med alkoholproblemer
- Løbende kommunikation: Behandlingsstedet kan hjælpe med opfølgning på patienter, status på behandling og afsluttede forløb
- Behandlingssted kan bistå dele af behandlingen, fx abstinensbehandlingen
- Behandlingssted kan aflaste almen praksis for tilbagevendende patienter med alkoholproblemer
- Behandlingsstedet er eksperter i alkoholproblemer
- Nogle behandlingssteder kan overtage ordinationer, hvorved almen praksis kan mindske udskrivningen af benzodiazepiner
- Nogle behandlingssteder tilbyder at afholde alkoholsamtaler i lægeklinikken

For behandlingssteder:

- Sparring: Fx kan praktiserende læge hjælpe, hvis behandlingsstedets læge ikke er til stede
- Hjælp til akutfunktioner som indlæggelse og afrusning
- Information om borgeren, såsom blodprøvesvar
- Lægen har værdifuld viden om borger (anamnese)
- Åben dialog med almen praksis
- Klar arbejdsfordeling mellem behandlingssted og almen praksis

For borger/patient:

- Helhedsorienteret behandling, der ikke blot fokuserer på den somatiske del, men på hele borgerens liv
- Mulighed for dagligt tilsyn på behandlingsstedet, hvilket ikke er muligt i lægepraksis
- Større fleksibilitet, fx hvis borgeren ønsker alkoholbehandlingen med til en lægesamtale
- Ekstra støtte og hjælp
- Borgere følges tættere, når de er i alkoholbehandling (fx mulighed for dagligt fremmøde under afrusning)
- Større tilgængelighed, fx hvis borgeren ikke kan vente til næste ledige lægetid eller har behov for at ses dagligt
- Hjælp til flere borgere, fx gruppen af storforbrugere, der ikke trænger medicinsk behandling, men måske kun har brug for rådgivningssamtaler

Med receptudskrivning foreligger der et lægefagligt ansvar beskrevet af Styrelsen for Patientsikkerhed. Vær derfor opmærksom på, at nogle læger ud fra en faglig begrundelse ikke ønsker at samarbejde omkring denne del. Lægernes organisation mener – og arbejder for – at der i stedet skal ansættes en fast læge på alle behandlingssteder. Læs mere i Vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2019/9523>

